

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. április 05. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt **I.r.** vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. január 08. napján kihirdetett 42.Kb.39/2018. számú ítéletét **I.r.** és **II.r.** vádlottak tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. január 08. napján kihirdetett 42.Kb.39/2018. számú ítéletével **I.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálatban kötelességszegés vétségében [Btk. 438. § (1) bekezdés], ezért 100 napi tétel, napi tételenként 1000,-Ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Kötelezte a vonatkozásában felmerült bűnügyi költség viselésére. **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálatban kötelességszegés vétségében [Btk. 438. § (1) bekezdés], ezért 80 napi tétel, napi tételenként 1000,-Ft pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 8 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve egy havi részlet elmulasztása esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Kötelezte a vonatkozásában felmerült bűnügyi költség viselésére. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt pendrive lefoglalásának megszüntetéséről.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a nyilatkozattételre 3 munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd az elsőfokú ítéletet mindkét vádlott tekintetében tudomásul vette. Az **I.r.** és **II.r.** vádlottak, valamint védőik felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.145/2019/1. számú átiratában rögzítette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, mérlegelési jogkörében eljárva helyesen állapította meg a történeti tényállást. Szükségesnek tartotta azonban a személyi rész tekintetében, az **I.r.** vádlott havi illetményére vonatkozóan azt pontosítani. Álláspontja szerint az így kiegészített tényállás már megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, felülbírálatra alkalmas. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének részletesen eleget tett, megfelelően értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és logikus magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlottak védekezését ítélezése alapjául. Érvélése szerint a leírtak alapján a tényállást felmentés érdekében támadó védelmi fellebbezések eredményre nem vezethetnek. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és helyesen minősítette azok katonai vétségét azzal, hogy a rendelkező részben a bűncselekmény törvényhelyeként a Btk.348. § (1) bekezdésének IV. fordulatát is fel kell tüntetni. A fellebbviteli főügyészségi álláspont szerint a bíróság a büntetés kiszabása során helytállóan értékelte az enyhítő és súlyosító körülményeket, mely bűnösségi körülmények alapján

törvényes jogkövetkezményt alkalmazott a vádlottakkal szemben. Megjegyezte, hogy 12.210,-Ft bűnügyi költség vonatkozásában a vádlottakat egyetemlegesen kell kötelezni. Mindezekre tekintettel az elsőfokú határozat megváltoztatására tett indítványt azzal, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a rendelkező részben írt törvényhelyet és az I.r. vádlott illetményét pontosítsa, a vádlottakat a Be. 574. § (4) bekezdés II. fordulata értelmében egyetemlegesen kötelezze 12.210 forint bűnügyi költség viselésére, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

Az I.r. vádlott védője benyújtotta fellebbezésének írásbeli indokolását. Fenntartva a vádirat vonatkozásában 2018. augusztus 30. napján megtett észrevételeit, kifejtette, hogy az első fokon eljáró bíróság eljárása súlyosan törvénytelen, mert nem a vád tárgyává tett történeti tényállás alapján hozott marasztaló ítéletet. Ez a védekezéshez való jogot Alaptörvény ellenesen sértette. Rámutatott arra, hogy a kihallgatott tanúk vallomásai sok esetben önellentmondóak és egymással is ellentétesek. Érvelt azzal is, hogy egészen addig, amíg egyetlen rendőr is ellátta a figyelmet, a bűncselekmény elkövetése fogalmilag kizárt. Hangsúlyozta, hogy mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem tett eleget maradéktalanul az ügyfelderítési kötelezettségének, kizárta a vádlottak törvényes védekezési lehetőségét, nem a vádhoz kötöttség elvének megfelelően járt el, nem adott okszerű magyarázatot arra, hogy a láthatóan valósággal ellentétes tanúvallomást miért fogadta el, a szükségszerűen jelentkező szembesítést nem folytatta le, és nem az anyagi jognak megfelelő jogértelmezést adott. Ez utóbbival kapcsolatban kifejtette, hogy a jelen ügyben az eljárás tárgyát képező szolgálat szabályait súlyosan megszegni fogalmilag kizárt. Ez csak akkor következhetett volna be, ha a katona meg sem jelenik a szolgálati helyén. Ha már megjelenik, de nem megfelelő időben, vagy időtartamban, az pusztán szabályszegés. Mindezek alapján elsődlegesen bűncselekmény, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentésre tett indítványt az I.r. vádlott tekintetében.

A II.r. vádlott védője is benyújtotta fellebbezésének írásbeli indokolását. Álláspontja szerint a vádlottak nem csak azt tagadták, hogy aludtak, hanem azt is, hogy a szemük csukva lett volna, és védekezésük szerint a figyelési feladatukat is el tudták látni, azonban a védekezés leellenőrzése a helyszínen végzett bizonyítási kísérlet hiányában nem történt meg. Érvelése szerint a vádlottak cselekvősege legfeljebb fegyelmi vétség. E körben hivatkozott arra, hogy az egyéb módon történő súlyos köteleességszegés konkrét súlyában legalább olyan fokú kell, hogy legyen, mintha a köteleességszegés az elalvás, italfogyasztás, rendeltetési hely elhagyása által valósulna meg. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a II.r. vádlottat részben bizonyítottság, részben bűncselekmény hiányában mentse fel.

Az I.r. vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen tartott perbeszédében fellebbezését és fellebbezése írásbeli indokolását fenntartotta. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a vádhoz kötöttséget, és ezzel kizárta a védekezéshez való jogot is. Hivatkozott arra is, hogy a törvényi tényállás nem került kimerítésre, álláspontja szerint ebben a helyzetben nem lehet bűncselekményt elkövetni. Rámutatott arra is, hogy a két kihallgatott tanú közül az egyikük szavahihetősége megdőlt, és két állítás és két tagadás esetén szükségszerűen bizonyítottság hiányában felmentő rendelkezést kell hozni. Érvelt azzal is, hogy az elsőfokú bíróság nem adott magyarázatot arra, hogy miért fogadta el a tanúk vallomását, és vetette el a vádlottak védekezését. Álláspontja szerint az is árulkodó körülmény, hogy már egyik tanú sincs az Ellenőrzési Szolgálat állományában. Érvelt azzal is, hogy a vádlottak a fegyelmi eljárásban vállalták azért a felelősséget, amit ténylegesen elkövettek, de az elalvás tényét következetesen ott is tagadták. Ezért indítványozta, hogy a fellebbviteli bíróság az I.r. vádlottat mentse fel.

A II.r. vádlott védője csatlakozott az I.r. vádlott védője által elmondottakhoz, egyben fenntartotta a fellebbezését és annak írásbeli indokolását is. Mindezek alapján a II.r. vádlott felmentését kérte.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán hangsúlyozta, hogy nem követett el bűncselekményt. A felállítási helyről nem kapott eligazítást. Utalt arra is, hogy olyan tanúk vallomása alapján ítélték el, akiknek a szavahihetősége az eljárás során megdőlt. Mindezek alapján a felmentését kérte.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán hangsúlyozta, hogy nem követett el bűncselekményt. Észrevételezte, hogy azért nem reagáltak az ellenőrzési szolgálat megjelenésére, mert ez nem lett volna taktikus, hiszen az akcióban részt vevő különböző rendőri szervek autói is rendszeresen megfordultak a felállítási helyük közelében. Érvelt azzal is, hogy a végrehajtási terv ismert volt mindkettejük előtt. Mindezek alapján a felmentését kérte.

A vádlottak és védőik felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezések folytán a másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást teljes terjedelmében bírálta felül, amely során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást. A kioktatásai és az egyéb eljárási cselekményei megfelelnek a büntetőeljárás törvény előírásainak.

A vádlottak az eljárás során következetesen tagadták a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését, védekezésük lényege szerint nem aludtak a figyelő szolgálatban. Az elsőfokú katonai tanács a vádlottak védekezésének leellenőrzésére a releváns tanúkat kihallgatta, és a Be. 527. § (1) bekezdés a./ pontja alapján felolvasással tette a bizonyítás részévé **tanú1**, valamint **tanú2** és **tanú3** tanúk nyomozati vallomásait, illetve a tárgyaláson megtekintette a pendrive-n rögzített felvételeket, az ott látottakat ítélete indokolásában elemezte, és ismertette az egyéb okirati bizonyítékokat, különösen az ellenőrzésről készült feljegyzést.

Az elsőfokú katonai tanács ítélete 4. és 5. oldalán adott számot bizonyíték-értékelő tevékenységéről. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék a beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről okszerűen számot adott; teljes körűen megvizsgálta a bizonyítékokat, azokat értékelési körébe vonta, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában írtaknak megfelelően logikus indokát adta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott vagy vetett el, erre tekintettel mind indokolási, mind ügyfelderítési kötelezettségét kellő alapossággal teljesítette. Mérlegelési jogkörében eljárva ítélete 3. oldal 3. bekezdésében - a részben a vádirati tényállástól eltérő - terhelő tartalmú történeti tényállást állapított meg.

A Be. 6. §-a a korábbi szabályozástól eltérően már nem határozza meg a törvényes vád fogalmát, azonban a Be. 422. § (1) bekezdése felsorolja a vádirat elemeit. A kialakult és változatlan bírói gyakorlat szerint a vádnak továbbra is elengedhetetlen tartalmi eleme, hogy meghatározott személy ellen irányuljon. A konkrét ügyben ez az I. és a II.r. vádlott. A vád további elengedhetetlen tartalmi eleme, hogy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekményt tartalmazzon. A cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vád történeti tényállása hiánytalanul tartalmazza a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket: az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósításának helyét és idejét, egyéb körülményeket. Nem jelenti azonban a vádelv sérelmét, ha a bíróság ügydöntő határozatában megállapított tényállás ugyan nem fedi teljesen a vádiratban leírt tényeket, de a bűncselekmény törvényi tényállásának lényeges elemeit alkotó tények tekintetében

annak megfelelő, ezért a tettazonosság keretén belül marad. Jelen ügyben a tettazonosság keretén belül maradást az jelentette, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen a Btk. 438. § (1) bekezdése szerinti katonai bűncselekménynek nem a nevesített, hanem a IV. fordulata szerinti elkövetési magatartás, mint súlyos szolgálati kötelességszegő magatartás került megállapításra. A fellebbviteli bíróság nem értett egyet azzal a védői érveléssel, hogy szakszerűtlen intézkedés történt, hiszen a vádlottak semmilyen szolgálati tevékenységet nem végeztek. Mulasztásuk folytán az a cél, amelyre a figyelő szolgálatot létrehozták, megghiúsult. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor cselekményüket a Btk. 438. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütközőnek minősítette. Mindezek alapján a vádlottak bűncselekmény hiányában történő felmentésére nem kerülhetett sor, az erre irányuló védelmi fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az elsőfokú katonai tanács mérlegelési tevékenysége a másodfokú bíróság számára meggyőző volt, így a vádlottak és védőik fellebbezésének az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadó, egyben felmentést célzó része a Be. 593. § (2) bekezdésében szabályozott bizonyítékok felülmérlegelésének törvényi tilalma folytán szintén nem vezethetett eredményre. A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlottak és védőik a fellebbezés indokolásában új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. A védők által felvetett aggályok csupán a releváns bizonyítékok újraértékelését célozták. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezen túlmenően az elsőfokú katonai tanács az eddig kifejtettek szerint valamennyi bizonyítékot beszerezte és értékelte, továbbá az indokolási kötelezettségének is eleget tett, ezért a vádlottaknak és a védőiknek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlottak bizonyítottság hiányában történő felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kifogásolt hiányosságok, az elmaradt szembesítések és helyszíni bizonyítási kísérlet az ügy érdemét nem érintették, csupán a releváns bizonyíték újraértékelését célozták.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és helyes az általa megállapított jogi minősítés. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete 6. oldalának második felében kifejtett jogi értékelő tevékenységével egyetért. A szolgálatban kötelességszegés vétségének a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezés „más módon súlyosan megszegése” megállapításához annak vizsgálata szükséges, hogy az alapeset törvényi tényállásában nevesítve megjelölt három elkövetési magatartással legalább azonos súlyú, a szolgálatra nézve azonos mértékű jogsérelmet előidéző magatartás megvalósult-e. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottak azzal a magatartásukkal, hogy bűnügyi figyelő szolgálatuk során a gépjárműben hanyatt dőlve, huzamosabb ideig csukott szemmel feküdtek, megvalósították a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségét, hiszen a szolgálat ellátására vonatkozó szabályokat olyan súlyosan szegték meg, hogy az a szolgálati cél, amelyre a figyelő szolgálatot létrehozták, megghiúsult (BH.2002.133).

Az elsőfokú bíróság megfelelően értékelte a bűnösségi körülményeket, nem tévedett, amikor a Btk. 33. § (4) bekezdésének felhívásával pénzbüntetést szabott ki a vádlottakkal szemben. A pénzbüntetés napi tételeinek száma és az egy napi tételként megállapított összege méltányosan került meghatározásra, igazodott a vádlottak cselekményének tárgyi súlyához és az alanyi bűnösségük fokához. Nem tévedett akkor sem az elsőfokú katonai tanács, amikor a II.r. vádlott részére részletfizetés engedélyezésére látott lehetőséget. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a kiszabott pénzbüntetés szükséges és elégséges mindkét vádlott vonatkozásában a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok eléréséhez, a büntetés hivatalbóli enyhítésére nem látott lehetőséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek. Az ügyészi állásponttal szemben a rendelkező részben nem kell feltüntetni a bűncselekmény IV. fordulata szerinti elkövetést, a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés törvényes, és nem volt indokolt az I.r. vádlott tekintetében a személyi körülmény pontosítása sem.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2019. április 05.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k.
előadó bíró

. Mészáros László hb. ezredes s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 42.Kb.39/2018. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság 6.Kbf.8/2019/8. számú végzése folytán **I.r.** és **II.r.** vádlottak tekintetében 2019. év április hó 05. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható vált.

Budapest, 2019. április 05.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke